

15,007.

^{15,007}
RVDIMEN-

TORVM COSMOGRAPHICO

rum Ioan. Honteri Coronensis libri

*III. cum tabellis Geographi-
cis elegantissimis.*

52
H77

De variarum rerum nomenclaturis
per classes, liber I.

✓ M. D. LXX.

1570 r.

127UMB

52

M77

1570+

15,007.

^{15,007}
RVDIMEN-

TORVM COSMOGRAPHICO

rum Ioan. Honteri Coronensis libri

*III. cum tabellis Geographi-
cis elegantissimis.*

52
H77

De variarum rerum nomenclaturis
per classes, liber I.

✓ M. D. LXX.

1570 r.

MASODLAT
A M. N. MUZEUMI
SZÉCH. ORSZ.
KÖNYVTÁRBÓL

10

315647

✓ Державна Історична
БІБЛІОТЕКА УРСР

RVDIMENTORVM COS-
mographicorum Ioannis Honteri Co-
ronensis Liber I.

Ocelorum partes, stellas cum flatibus,
Urbes,

Regnaq; cum populis, sparsas & in a-
quore terras,

Montesq; & fluuios, iunctisq; animalia plantis:
officia, sectas varias, operumque labores,

Morborumque simul species & nomina dicam.

Mundus in aethereum, qui desuper imminet orbi,
Inque elementorum duplicatur corpora primum.

Aethereus duplices sphaerarum continet orbes,

Fixaque cum septem stellis errantibus astra.

Maiores cycli, qui mundum partibus aequis

Distribuunt, ut signifer aequatorque feruntur.

Quemque dies medius designat, & imus horizon,

Lacteus, ac duo qui ducuntur ab axe coluri.

Zodiacus primum bisseis undique signis

Conspicuis, tropicum attingens obliquus utrunque

A summo cancerum, capricornum cernit ab imo.

At qui signiferum rectus secat, inque priori

Lanigeri libraeque gradu lucem aequat & umbras

Aequator, media in mundi regione locatur.

A 2

Qui paribus spacijs occasum cernit & ortum
 Circulus, & gemino concurrat semper in axe:
 Discernitque diem, variatque mensem orbem.
 Hinc medium sphaerae superum distinguit ab imo
 Alter, & is caeli primum terraque supremum
 Coniungens, fertur (quia visum finit) horizon.
 Lacteus hinc sequitur candore notabilis ipso,
 Qui solo caelo spectatur nocte sereno,
 Transuersusque diu geminum praetermeat axem.
 Nox bini subeunt, qui quatuor ante relatos,
 Sequi secant, gemino coeuntes cardine mundi,
 Tempora qui signant anni, caelumque per astra,
 Quatuor in partes diuisum mensibus aequis.

Hinc alios numerant praedictis orbe minores,
 Qui per inaequales diducunt sidera partes.
 Circulus ad boream completitur Arcton, & intus
 Sidera concludit liquidum fugientia pontum.
 Alter ad aestiui defixus sidera Cancri,
 Solstitio longum cogit decedere Solem.
 Tertius hunc ultra Brumalis nomine dictus,
 Quo noctem tropico sol porrigit in capricorno.
 Unus ab his superest extremo proximus axi,
 Quem terris pressum notius describit horizon.
 Hisque parallelis zonis tibi quinque profundum
Diuiditur

Diuiditur cælum, totidemq; plagæ orbe premuntur,
 Quarum quæ media est, vix est habitabilis æstu,
 Nix tegit alta duas, totidem inter vtraque locat
 Temperiem retinent mista cum frigore flamma.
 Hanc nos incolimus, contraque antichthonas illam.
 Nec dubium antipodes multis consistere terræ
 Partibus, ad centrum directis vndique plantis.
 Puncta duo cælum in paruos vbi voluitur orbes,
 Constituere polos, geminoque à cardine mundi
 Per centrum terræ tenuis deducitur axis.

Signifer hinc bissex obliquat sidera, quorum
 Sex videt ad boream, sex æquidialis ad austrum,
 Terdenis gradibus signum distinguitur vnum,
 Bis tricena gradus memoratur habere minuta.
 Atqui signorum varia est natura genusque,
 Mascula sunt, aries, gemini, leo, libra, sagitta,
 Fusor aquæ, iunctumque simul sortita calorem.
 At sibi fœmineam consciscunt frigida sortem,
 Bos, cancer, virgo, capricornus, scorpio, pisces.
 Frigida sunt nocti, sed mascula sacra diei,
 Ipsa quoque bis anni variantur tempora signis,
 Nanque aries, taurus, gemini, sunt sidera veris:
 Aestatem cancer, leo trux cum virgine complent:
 Scorpius autumnum, & duplici cum lance sagittas

Inde hyemem pisces, capricornus, aquarius addunt.

Restat adhuc eadem ternis proportio signis:

Ignæa triplicitas aries, feruens leo, Chiron:

Terrea sed taurus, virgo & capricornus habentur:

Aeream sortem chelæ, vrniger atque gemelli:

Scorpius appropriat, piscesque & cancer aquosam.

Denique cum vegetet communis corpora virtus,

Singula membra tamē quoduis sibi vendicat astrū:

Quippe aries capiti, taurus ceruicibus hæret,

Brachia sub geminis censentur, pectora cancro.

Sorte regit scapulas leo, ventrem atque ilia virgo,

Libra tenet lumbos, & scorpius inguine regnat,

Arcitenens femori, genibus capricornus amator,

Cruraque fusor aquæ reficit, vestigia pisces.

Et quoniam variæ currentes ordine stellæ

Corporis æquales spacio, similesque colore,

Haud interno sci poterant, solertia sparsas

Struxit in effigem & variarum membra ferarum,

Imposuit simul iunctis cognomina stellis.

Ad boream geminas ingens Draco diuidit Arctos.

Hinc subit Arctophylax pariterq; Corona, Lyraeq;

Proximo Engonasis: post hūc ophiuchus & Anguis,

Mox Aquila & Telum surgunt, & lactea Cygni

Sidera, Pegasus hinc sequitur Delphina, simulque

Andromede,

*Andromede, Cepheusq̄ & Cassiopea parentes,
 Armatusq̄ gener Peseus: circum ora Medusæ
 Horrida, Deltoton simul Heniochusq̄ feruntur,
 Hinc Aries, taurus, gemini, cancer, leo, virgo,
 Libraq̄, scorpius, arcitenens, caper, hydria, pisces.
 Cetus & Eridanus post hæc vertuntur ad austrum,
 Orionq̄ premens Leporem. Procyonq̄, refulgens,
 Inde Canis maior stellataq̄, cernitur Argo,
 Perq̄ trium loca signorum se porrigit Hydra,
 Craterem dorso gestans, Coruumq̄, loquacem.
 Hic Fera Centauro resupina tenetur, at ultra
 Thuribulum, notia Piscis fugit astra Coronæ.*

*Sunt etiam propria dictorum sidera partes:
 Pleiades in dorso tauri sex esse feruntur,
 Fronte sedent Hyades, fundendis imbribus aptæ,
 Inde Propus pedibus geminorum præuia, sed quæ
 In cancro nubem referunt, Præsepe vocantur,
 Moxq̄ duo circum Præsepe feruntur Aselli.
 Regia stella nitet generosi in corde leonis,
 Virginis in summa gestatur Spica sinistra,
 Sed Protrygeta subit prope dextram virginis alam,
 Quattuor in dextra quæ conspiciuntur aquari,
 Vrnæ: at quæ pisces connectunt, Vincula dicunt.
 Nodus inest Vincolo: pedibus subiecta Bootæ*

Arcturi stella insequitur Plaustrumq³, Bouesq³,
 Postremas Hellices stellas: humeroq³ sinistro
 Heniochi residet fidus pluiale Capellæ,
 Inq³ manu læua geminus discernitur Hædus.
 Adæ argo in summa micat inclyta stella Canopi,
 Sirius inde Canis fixus maioris in ore.

Hinc tibi per medium septem declius feruntur,
 Saturn. Sol, Luna, Venus, Mars, Iupiter, Hermes
 Fixa quidem toto circumuoluntur olympo
 Sidera, sed proprios retinent errantia motus:
 Semper enim currunt fixis contraria stellis,
 Atque domos habitant bissena per astra, suasq³
 Exercent illic proprio quisque ordine vires.

Luna tenet cancrum, geminos cum virginis astro
 Mercurius, tauro & chelis Venus ipsa quiescit.
 Feruidus inde leo Soli, sed scorpius ardens
 Atque aries Marti cedunt: hinc piscis vterque
 Centaurusq³, Iouem, Saturnum fusor aquarum
 Rectorem agnoscit, simul ægocerotis & astrum.

At planetarum in rapidis distantia signis
 Dicitur aspectus, quo se impediuntq³, iuuantq³.
 Cum duo planetæ alterutris distare videntur
 Sextam signiferi partem, vel per duo signa,
 Aspectus fertur sexangulus: at tria quartam

Zodiaci

Zodiaci partem cum stant per signa planeta,
 Conspicitur facies quadrangula: tertia sed pars
 Signiferi, reddit per quatuor astra trigonum.

Denique per mediam contraria sidera partem
 Eminus aspectum soliti firmare planeta:

Ac certis spacijs concurrere rursus eodem

In signo, quoties superi obscurantur ab imis.

Sunt etiam aduersa gemini se parte secantes

Orbes, quos faciunt Solis Lunaq; meatus:

Sectio qua Phœbe gelidas ascendit ad arctos,

Hæc eadē caput est: sed altera cauda draconis,

Quæ Luna imbriferū cursu descendit ad austrum.

Accipe quo spacio perlustrent signa planeta:

Saturnus cursum duodena per astra rotatum

Motu retrogrado terdenis conficit annis.

Bissenisq; Iouis bissenæ per ambulat astra

Sidus: at ipse duos graditur Mars amplius annos.

Sol in se sua per vestigia colligit annum.

Signa Ven^o, dubiusq; anno min^o amplius Hermes,

Sed bis quindennis percurrit Luna diebus.

Hinc ortum triplicem nobis posuere priores,

Quo stellæ ascendunt, obituq; sub æquora pergunt.

Cosmicus exorto stellas cum sole reducit,

Cum simul aduersæ tingunt se Tethyos vndis,

Occiduo Chronicus surgentes cernit horiyzon
 Sole & in opposita stellas regione cadentes.
 Quin ubi Phœbus equis summo procul axe recessit,
 Incipiunt stellæ sensim aparere minores.
 Mox cum sol proprior flâmis opera omnia lustrat,
 Astra polo fugiunt, quorum simul agmina cogit
 Lucifer & cœli statione nouissimus exit.

Ut stellæ in longum primo distare videntur
 Arietis à puncto, sic has ecliptica monstrat
 Linea signiferi in latum cessisse. Per axem
 Et fortunatas quæ transit linea terras,
 Inde quidem trahitur distantia longa locorum:
 Sed spaciū latum est, quod ab æquatore recedit,
 Atque poli gradibus respondet ubique leuati.
 Declinat fidus, cum distat ab æquidiali.
 Eleuat, ex imo quod in altum mittit horizon.

Messembrinorum quiuis semisse recepto,
 Quindenue gradus, respondent protinus hora
 Vnius spacio: sex & triginta feruntur:
 Quisque gradus denos retinet. quantoq; recedit
 Longius à medio noctes æquante diesq;
 Orbe, magis coiens geminum decrescit ad axem,
 Æstiuosq; dies numerosis explicat horis.
 At gradus in longum, sub cyclo scilicet æquo:

In latum, stadijs respondet vbiq̄ue locorum
 Quingentis quorum spacia hæc tibi carmina signant,
 (Quatuor ex granis digitus formabitur vnus.
 Est quater in palmo digitus, quater in pede palmus:
 Quinque pedes passum faciunt, passus quoq̄, centum
 Quinque & viceni stadium dant: sed miliare
 Octo dabunt stadia, & duplatum dat tibi leucam.)
 Milleq̄ue bis decies passus nunc iura diurnum
 Constituere viae spacium: miliaria forte
 Quattuor, exiguæ minus nostratia reddunt.

Inferior mundus tellure & aqua, aere & igne,
 Dicitur ex primis rerum consistere causis:
 Ex quibus assiduis vicibus modò cuncta creantur,
 In quæ iterum, quicquid natum est, natura resoluit.
 Aeris æthero vis est stabilita sub igne,
 Quæ sibi dissimilis triplici regione notatur,
 Suma calet, media est gelidissima, proxima vtrunque
 Aestatem ac frigus diuerso tempore sentit.
 Quippe vapor duplex ascendit in aera, primus
 Crassus & humidior propria grauitate tenetur:
 Aridus atque calens sine pondere profilit alter.
 Ex humente quidem concreescere sæpe feruntur
 Hybernaeq̄, niues, matutinaeq̄ pruina,
 Largior & crassis descendens nubibus imber,

L I B E R

Roresq; nebuleq;, & mista grandine nimbi,
 Et sicco alterna generantur sorte vapore,
 Fulgura cum tonitru, rapidi cum fulmine venti.

Nomina ventorum posthac patriamque docebo:
 Quattuor oppositis veniunt è partibus orbis,
 Quos circum varij dextra laeva que feruntur,
 Impelluntq;, leues aduersis flatibus auras.
 Frigidus à summo descendit Aparentias axe,
 Circius ad zephyrũ, Boreas hunc cingit ad ortum.
 Auster ab aduerso pluuias inducit olympo,
 Ab Lybe qui dictum, dictũ quoq; spectat ab Euro.
 Insuper & verno flat Subsolanus ab ortu,
 Solstitium huic sociat retrahentem nubila ventum.
 Brumalesq; tropæ violentum flatibus Eurum.
 Occiduo Zephyrus de cardine spirat, ac ipsum
 Africus hyberno contigit sole cadente,
 Ac simul Argestes aestiuo solstitiali.

Tempus & ad solidam propius descendere terrã,
 Quæ centro in medio penitus firmata quiescit.
 At circum roseis sol vectus vbique quadrigis,
 Exortu lucem, discessu procreat vmbra.
 Eclipsimq;, facit, si quando corpora lunæ
 Obiectu terræ radijs intacta relinquit.
 Oppositisq;, leuem pingit sub nubibus Irim.

Nec

Nec dum etiã solitas diuersis mensibus anni
 Continuare vices, variasque nouare locorum
 Perpetuo cessat motus discrimine formas.

Longa parallelis est subita terra duobus,
 Vnde dies mediam ab reliqua distinguitur horam:
 Climaq; in oppositis memoratur partibus orbis.
 Atque hinc per Meroen, per niloticamq; Syenem,
 Et per Alexandri, rhodij quoq; Appollinis vrbes,
 Perq; Hellepontũ atq; Borysthenis ostia currunt,
 Ripheasq; arces, quibus additur vltima Thule.
 Inde per antithesim contraria climata longas
 Imparibus spacijs variant noctesq; diesq;
 Quinetiam tellus varia ratione vocatur,
 Insula, continuum simul & peninsula, & isthmus.
 Aequoreos itidem fluctus, quibus abditus orbis,
 Oceanum appellant, pelagusque sinumque fretumque.

RVDIMENTORVM COS
mographorum Liber I I.

NVuc quoque terrarum triplices peccurrer
partes,
Europa, pariterque Asia, Libyaque calentis
Aggrediar, priscois miscens noua nomina regnis.
Nanque velut rerum cursus sub sole per orbem
Incertis vicibus nunc huc, nunc fluctuat illuc,
Noc retinere valet stabilem per secula sortem.
Sic olim indigenis bello, fame, peste fugatis,
Nomina saepe nouis sunt commutata colonis.
Finibus Europa clauduntur Iberica regna,
Quae prima oceanum spectant, solemque cadentem.
Hinc sursum versus borealia littora Galli,
Germanique tenent, & gentes Sauromatarum,
Quae Scythiam partim contingunt solis ab ortu:
At Scythiam Thraces opibus belloque superbi,
Et Macedum quondam clarissima regna sequuntur.
Graecia de hinc notum longe procurrit ad axem,
Cui Peloponnensus bimari coniungitur Isthmo.
Hinc procul Ionios exceptans margine fluctus
Adrias, Illicis Italos seiungit ab aruis.
Europa medium Dacorum regna tenent: mox
Pannonia

SECUNDVS.

Panonia tellus vicinis iuncta Polonis,
 Undique terrificis premitur nimis obuia bellis.
 Principioq; triplex Hispania continet vrbes,
 Batica quas posuit. quæ nunc Granata vocatur:
 Quasq; Tagus spectat per Lusitanica regna,
 Quæ modo Castiliæ mutato nomine tellus,
 Gallicia simul & Portugalenfis habetur.
 Et quas præcipiti cursu pertransit Iberus;
 Qui per Nauarram Tarraconensia rura
 Obliquus fugiens, pelagi coniungitur vndis.
 Corduba principio præpollet, & Ispalis vrbes,
 Priscaq; Tartessus, Paxiulia, Compostella,
 Hinc & Vlyssipo simul & Salmantica, moxq;
 Illipulæ magnæ & gemine Carthaginis arces.
 Toletum, infelixq; olim Numantia, Burgis,
 Mœniaq; Emerita, & Gallis vicina Gerunda.
 Tum Pompeiopolisq; Augustaq; cæsaris, atque
 Tarraco quæ nomen citimo dedit inclyta regno.
 His iungas veterem cum Barchinone Saguntum,
 Dertosamq; urbemq; Valentis nomine dictam,
 Ac plures alias, vbi non obscura feruntur
 Flumina, & hesperio recludunt ostia ponto,
 Betis, Anas, Doricq; simul Minijq; fluenta,
 Et Tagus auriferis passim fecundus arenis,

Hic Sacrum, Nerium, promontoriumq; Trileuce
 Oceano incumbunt: pelago Scombraria, Calpe,
 Quæ sociam spectat trans æquora stricta colūnam.

Gallica Pyrene sublimi vertice regnā
 Hispanis terris discernit solis ab ortu,
 Quatuor in partes diuisa: Aquitania prima est,
 Celtica quam sequitur: sed Belgica Narbonensem
 Desuper arctois submotam spectat ab oris.
 Has nunc alternis vicibus tenuere minores,
 Gasconij Turonensesq; nouiq; Britanni,
 Normandi, Franci, Burbonenses & Auerni,
 Picardi Flandriq; Hanones ditesq; Brabanti,
 Campaniq; & quos Burgundia prisca Sabaudis,
 Ac Delphinatus pariterq; Prouincia iungunt.
 Verum Aquitanorū celebres memorabimus vrbes:
 Primaq; Burdegala est, post hęc Genebūq; tenetur,
 Et Turonensis tellus, & Auaricon, Andes.
 Lutetiam inde colunt, & Lugdunensia Celtae
 Mœnia, sed cessit Rotomagus in ordine Belgis,
 Et Gandauorum populi, ciuesq; Louani.
 Tullion hinc Lotharingorum atq; Metensia rura
 Intermixta manent germanis vndique terris.
 Cis Rhodanū Auenion iacet, Allobrogūq; Vienna:
 Mox Arelas Geneueq; lacus, Visontion, atque
 Massilia

SECUNDVS.

Massilia externis quondam constructa colonis.
 Vltior Narbo, Mons pessulus atque Tolosa.
 Sequana post Mosam, Ligeris, fluiuisq; Garunna,
 Oceani repetunt diuersa per ostia fluctus.

In medium pelagus concordi fluminis alueo
 Ipse Araris Rhodanusq; Isara atq; Druetia currūt.

Germanas etiam terras prope flumina Rheni,
 Atque alias alio iungam sub sole iacentes.

Occiduas partes gens martia Germanorum
 Heluetij, simul & Vasti colit incōla regni:

Moxq; Sicambrorum populi, cultiq; Batavi.

Cimbrica cum Frisijis Septem subiecta trioni

Chersōnesus habet Pomeranos proxima saltus.

Slesia sed roseos solis consurgit ad ortus.

Inde Morauorum transgressus rura videbis

Austriacos colles & campos vitibus aptos.

At Styria scopuli, rarisq; Carinthia campis

Australes, tangunt Athesina cacumina: moxq;

Heluetiæ summis equanda nubibus alpes,

Quatuor in partes alio currentia fundunt

Flumina, Danubiū, Rhenū, Rhodanūq; Padumq;.

Interiora tenent diuersis Teutones arua

Nominibus, iuxta Hercyniam cultissima sylvam

Rætia Vindelicos Vuirtembergensibus agris

L I B E R

Diuidit: Alfaciam post hos Franconia iungit
 Hessorum populis: quin & Turingia Misna
 Saxonas ac Marchos sociat, sed Norica tangit
 Oppida, continuis munita Boemia syluis.
 Trans Rhenū celebris Constantia prima tenetur.
 Mox Basilea, simulq; Argentinesia rura.
 Treueris inde vetus Maguntinensibus aruis
 Iungit Aquisgranum, Agrippinensesq; colonos.
 Geldria, Traiectum pariterq; Antuerpia magno
 Vicinae oceano, cis Rhenum plurima passim
 Oppida respiciunt Frysiarum ac Vestfala rura.
 Lipsia Brunsvigam gelidas hinc spectat ad arctos,
 Cassiliam ad zephyrum, disinctos rursus ad amnes
 Hinc atq; hinc geminā Francfurti dispicit urbem.
 Ad Erfordensi succedit proxima tractu
 Herbipolis, simul & vicinior Ulma Tubinga.
 Norica metropolis post has, & Praga sequuntur,
 Breslaq; Lubecumq; ac Vuittembergae: sed ultra
 Danubium, tepidoq; habitata propinquius austro,
 Grecia, Villacumq; Oeniq; cacumina pontis.
 Hisq; Salisburgam socias, pulchramq; Viennam.
 Cumq; Ratispona Monachū: dehinc Vindelicorum
 Augustam placet, & Patavinas addere ripas.
 His quoque largiflui fontes miscentur & amnes:

Ad

Ad boream currunt Amasus, Visurgis & Albis.
 Rhenus, & hinc Odera, ac popularis utriq; Suevus.
 Danubius reliquos secum deducit ad ortum.

At nunc Sarmaticos campos Scythiamq; niuale m
 Cis Tanaim fluvium & Mæotidis ampla paludis
 Æquora, sub stellis geminæ lustrabimus Vrsæ.

Hanc terram primum veteres coluere Agathyrsi,
 Et cum Thyssagetis Nomades, rigidiq; Georgi,
 Quin & Hamaxobij plaustris sine sede vagantes,
 Basterneq; Getæq; sagittiferiq; Geloni.

Insuper Euxino propior gens Taurica ponto,
 Taurica supra alias quondam sæuisima gentes:
 Sed cultus terræ prostremis mitior annis

Contigit. Hisperiam partem zephyrisq; propinquã
 Nunc propria duplices retinent ditione Poloni,
 Et quæ Sarmatico coniuncta est Prussia ponto.

At Massouitas simul & Samogitia rura,
 Ab boream acclivi sequitur Liuonia tractu.

Nec procul Hippophagis affinis Russia Moschis
 Iunctaq; Lithuanos tangit Podolia saltus.

Est etiam extremo quædam sub cardine tellus,
 Ac Noriuegorum glaciali proxima ponto
 Littora & idomitis contermina Suetia Gottis,
 Scanorumq; rigens arctoo frigore tractus.

Sed tamen & cœlo propiora fruuntur iniquo
 Oppida, Riphæis nimis infestata pruinis.
 Atque ideo raræ indigenis cultoribus vrbes,
 Quas inter celebris Posnania prima Plocenses
 Dantiscosq; pari discerint limite campos.
 Inde Toronensi Mons regius aditur vrbi,
 Moxq; propinqua Rigæ Marieburgensibus agris
 Littora. Sarmaticiq; caput Cracouia regni:
 Quin & Lublinæ sociata Premislia terræ,
 Vilna quoq; & propior Leoburga tepentibus austris
 Istula præterea, liquidiq; Borysthenis vnda.
 Pluraq; per Scythicas currunt sine nomine terras
 Flumina, stagnantesq; augent remorata paludes.
 Sed iam tempus erit propiores viscere partes,
 Pannoniam Illyriamq; simul, Thracenq; cruenti
 Mauortis patriam, nimium nimiumq; propinquos
 Dalmatiæ fines, vastatamq; vndique Bosnam.
 Mysorum inde solum, Dacorumq; oppida: quæ nunc
 Moldauiq; tenent, transalpiniq; Valachi.
 Et quæ carpathio septem circumdedit arces
 Vertice, bulgaricis modò Transyluania terris
 Haud multũ disclusa. Sed enumerabimus vrbes:
 Regia Budensis prima est, mox Agria, post quam
 Cremnicia montes, Posonensiaq; arua sequuntur,

Et cum Scrigonicis Cassovia prisca colonis
 His quoq, Bellogradū, & regalē iungimus Albam,
 Emporiumq, simul Varadini, atque alta Cibini
 Mœnia, præcipitiq, sitam sub monte Coronam,
 Quam primā Europe Christi documenta sequentem
 Sol oriens radijs lustrat propioribus urbem.
 Mox Adrianopolis Sophia vicinior aruis,
 Nicopolisq, triplex iacet, & Selymbria, Varna:
 Inde Liburnorum Scardona, simulq, Ragusi.
 Quæq, tenent Ponti Byzantia littora fauces,
 Quid memorē Anchialonq, Heracleâq, Perinthūq,
 Abderamq, Maroneamq, & Olynthon & Aenon,
 Callipolimq, & quæ sociant freta Seston Abydo,
 Atque alias, quarum iam nil nisi nomina restant?
 Imò etiam patrijs nunc vix hæremus in oris.
 Non tamen antiqui desunt regionibus amnes.
 Danubius secum defert Oenumq, Lycumq,
 Germanos fluuios: sed aquæ septemplexis Istri
 Nomine mutato decliuibus vndique ripis
 Præcipitè Drauum ac Sauū, placidumq, Tibiscum,
 Et patrium simul in Pontū comitantur Alutham.
 Strymonis Aegæo, Nessiq, Hebriq, fluenta
 Miscentur pelago. Montes quoque partibus illis,
 Ismarus & Rhodope, coniunctusq, Orbelus Hæmo,

Et qui Dalmaticis late discernit ab oris
 Rascenses populos sinuoso vertice Scardus.
 Ulterior Macedū tellus, quondam inciſa regna,
 Continet Albanos, mox Pæonas atque Pelasgos
 Aemathie campos quoque, Mygdoniaq; recessus.
 Has prope Theſſalicis Magnesia iungitur agris,
 Doris item ſpectat Locrenſi rura, ſed ultra
 Proximat Aonijs Phoceniſis & Attica tellus.
 Trans Iſthmum Aetoli ſimul & vicinus Acarnan,
 Epirusq; iacet, varijs diſtincta colonis.
 Atq; hæc priſca quidem, nunc Turcia tota vocatur,
 Halladis at vix dum veſtigia parua ſuper ſunt.
 Quin igitur veteres potius celebrabimus vrbes:
 Primaq; Dyrrachium eſt, vrbiſq; ab Apolline dictæ
 Mœnia, Pieriaq; domus gratiſſima Muſis.
 Hinc Hypatæ Phœbiaq; & Lariffæa ſequuntur
 Oppida, mox & Opūs, & Pella inſignis alumnis,
 Et quæ prima fidem noſtrum diffudit in orbem,
 Amphipoliſq; ſimul, nec non Berræa Philippiq;
 Et Thœbæ Baccho celebres, & Apolline Delphi.
 Aulidis hinc portus, Megara & cerealis Eleuſis,
 Tum proprium diuæ cognomen & vrbiſ Athenæ.
 His quoq; Naupaclū, Anticyrā et Calydonia rura,
 Leucadaq; Ambraciāq; ſimul, glandiſq; feracem
 Dodonam

Dodoñiam & celsam Buthroti iungimus urbem.
 Per Macedum fines pelagi petit Axius undas
 Nec procul & Chabrius rapidiq; Haliacmonis am-
 Peneusq; fluës medius per Thessala Tempe: (nis,
 Sperchij Ismeni^{q;} vadum, Cephissus & acer
 Illissus, crebrasq; vrgens Achelous arenas.
 Quinetiam varij celebrantur in Hellade montes:
 Pelius, Othrys, Athos, & fato nobilis Oeta
 Hercules, & bijugo Parnassi vertice colles:
 Virgineusq; Helicon, natusq; ad sacra Cithæron,
 Ossa^{q;} cum Pindo, maiorq; ambobus Olympus.
 Hinc spectant Adriæ prærupta Ceraunia fluctus,
 Sunion Egeum. Sed vastas carmine terras
 Halladis emensi, bimarem transibimus isthmum.
 Ac simul argolicas & achæidas atque Laconum,
 Ex Peloponesi reliquas per littora gentes,
 Urbibus ex proprijs dictas lustremus, & intus
 Arcadas antiquos: quibus, adiicientur & vrbes,
 Argosq; Sparteq; agamemnoniaq; Mycenæ:
 Mox Epidaurus adest, & nobilis ære Corinthus,
 Olenus & Sicyon, Patraq; humilesq; Cleonæ.
 Gythion ac Træzen, Messene, notaq; Lerne.
 Inde Methona, Pylus. Pisarum atq; Elidis vrbes,
 Mantinea, Tegeæ, Megalopoleosq; coloni.

*Inachus Argolicos campos, Asopus Achiuos,
 Eurotas cultus Lacedaemonis irrigat agros:
 Nec procul Alpheus lapsus subter mare qui post
 Ore Arethusa tuo siculis confunditur undis.
 Arcadium illustres incingunt undique montes,
 Menala, Taygetus, Pholoe ac Stymphalides um-
 Et cum Cylleno gelidi pineta Lycei. (bra,
 In mare Spiraem tendit, Maleaëq; furentis
 Æstus, & acritas ac Tenarus ostia Ditis.*

*Hesperios procul hinc tractus, atq; Itala regna
 Incingit mare quod supra, quodq; alluit infra:
 Sed mediam duplices secat Appenninus utrinque
 Ausoniam in partes. Adriam lictusq; sinistrum
 Cum Carnis Venetiq; colunt, Galli q; togati,
 Umbri, Picentesq; viri, Prisci q; Sabini,
 Pelignosq; sequens Frentanus & Appulus agros.
 Hic Salentini Calabriq; per oppida campi,
 Magna q; in Ausonijs habitatur Græcia terris.
 Brucia Lucanos tyrreno lictore primos,
 Et Campanorum letos circum æquora colles,
 Volscorumq; domos spectat, veteresq; Latinos,
 Hinc Ligurum populos, Hetruscorumq; penates,
 Isubriumq; agros, spaciosasq; insuper vrbes:
 Qua q; tenent Veneti munita palatia ciues,*

Et

Et Mutina Pataviq, arces, ditisq, Rauenna.
 Histrorum inde iacent Tergeste, Aquileia tractu:
 Ultra Ancona mari spectata, Bononia campis,
 Mox & Ariminon & Ferraria, Nursia, Sulmo,
 Sipuntum atq, Amiterna domus, Venusinaq, rura,
 Brūdusū, Hydruntūq, propinquaq, tecta Crotonis.
 Inde Tarentinae Metapontum iungimus vrbi,
 Rhegion ac Locros, biperiq, rosaria Pasti,
 Sirenum scopulos, promontoriumq, Mineruae,
 Surrentum, Capuā atq, altū Præneste, Salernum,
 Parthenopesq, arcem, & Cumæa templa Sibyllæ,
 Nuceria & Nola Beneuentanosq, colonos,
 Antiphataq, domum, & circeæ litorea terra.
 Mox Caieta iacet, Sinuessaq, Tybur, Aquinum,
 Ardeaq, & rerum quondam pulcherrima Roma.
 Roma caput mundi: Perusinaq, rura sequuntur,
 Et Florentinis immissus mœnibus Arnus.
 Nec Mediolani pulchram reticebimus arcem,
 Dertonā Ticinumq, simul, Genuamq, superbam,
 Tridentum, Pisamq, urbem, veteremq, Cremonam,
 Mantua quā sequitur, Verona, Placentia, Parma,
 Atq, aliæ plures, quas præterlabitur amnis
 Eridanus, post hunc Rubicon præceptsq, Timaus:
 Hinc Tifernus, & Hirpinis è montibus ortus

*Aufidus: ac Tuscum qui deuoluuntur in æquor,
 Vulturnusq̄, celer, Silari Sarniq̄, fluenta,
 Cuiq̄ fuit rerum concessa potentia, Tybris.
 Sed quis finis erit, si prosequar omnia verbis
 Oppida & apricos colles, Syluasq̄, lacusq̄,
 Fluminaq̄, & campos, sinuososq̄, undique portus?
 Omnia sunt fama totum vulgata per orbem.*

*RVDIMENTORVM COS-
 mographicorum Liber III.*

H*Actenus Europæ lustratis ordine regnis,
 Et procul hinc vêtis immësa per æquora vecti,
 Tandem Asiæ magnæ populos videamus & vrbes.
 Hanc late triplici contingens littore vastus
 Alluit oceanus. Zephyris obuersa tenetur
 Inclÿta Syrorum tellus, Asiæq̄, minoris
 Portio, & antiquo notissima carmine Colchis.
 Tum variæ gentes passim deserta Scytharum,
 Mox etiam tenui felices vellere Seres,
 Tartariciq̄, tenent borealia rurra coloni.
 Hinc oriens Scythiam trãa celsum spectat Imaum,
 Regnaq̄, translatum quæ restant India Gangem,
 Quinetiam interior longe procurrit ad austrum
 India, Carmanisq̄, propinqua Gedrosia terris,
Persidis*

T E R T I V S.

Perfidis inde solum sequitur, Chaldaëaq; regna,
 Totaq; thurifuris Panchaia pinguis arenis.
 Multæ intus gentes, celebres populiq; potentes
 Terrarum varios sparsim tenuere recessus.

Sed nos iam Syriæ pennis aduersa fauoni
 Littoraq; & terram lustremus melle fluentem,
 Prima Palestinam Sirbonidis alluit vnda,
 Mox & oliuiferis Iudææ collibus, illinc
 Phœnissas pariter gentes, Apamenaq; rura,
 Verum hinc palmiferam prorsus sociabis Idumen.
 At Galilæorum spaciofo limite fines
 Latifluus Jordan scindit Trachonitidis aruis,
 Interiusq; solum bis quinis vrbibus aptum,
 Hinc Cœlem syriam, hinc Casiotidis aspicit agros:
 Insuper & mediam concludunt flumine terram
 Tigris & Euphrates, qui per Babylonica lapsi
 Mœnia, voluuntur sinuosum in Persidis æquor.
 Sunt etiam egregiæ dictis regionibus vrbes,
 Ascalo & Antipatris, pariterq; Azotia rura,
 Et Samaritanis habitata Sebastæ colonis,
 His sacram Solymorū ædem, Gazamq; potensem,
 Cæsaream duplicem, & priscam iungemus Ioppen,
 Cum Sidone Tyrū celebrē, & Ptolemaidis urbem,
 Beryton ac Tripolin, Myriandron, Laodiceam,

L I B E R

Tiberij atque alias Galilæi littoris arces,
 Et Gadarenorum fines urbemque Scytharum.
 Nec procul Europum claramque videbis Edessam,
 Nisibin, & latio maculatas sanguine Carras.
 Est quoque diuersis non vna Seleucia terris,
 Prima tenet littus, medios colit altera campos.
 Palmyra deinde subest, Hierapoleosque coloni.
 Antiocheia duplex, quarum accolit altera Taurum,
 Altera per medium labentem cernit Orontem.
 Chrysoroas pulchro præterfluit amne Damascum.
 Iordanisque sacer geminis è fontibus ortus,
 Per latas valles & amœnos undique saltus
 Tandem Asphaltitæ diris immergitur undis.
 Hoc tractu quondam Deus impietate superbas
 Sulfureis flammis Sodomorum perdidit vrbes.
 Et Iericunta quidem similis vindicta secuta est:
 Totaque nunc regio priscis viduata colonis,
 Obruta desertis vestigia querit in agris.
 At nunc præcipuos videamus in ordine montes,
 Fœcundum cedris Libanum, celebrataque fama
 Carmeli iuga: mox è quo Deus ipse tremendo
 Fulgure cum tonitru lapsum perterruit orbem.
 Inde duplex Casius geminato vertice surgens,
 Hinc Pelusiaca, inde Seleuci iungitur vrbi.

Verum

T E R T I V S.

*Verū age nunc tandē portas superemus Amaui
 Ac primos Cicicum populos, Asiaq̄ minoris
 Littora, & internos peragemus vbiq̄ recessus:
 Pamphyliam & Lycias vrbes, Lyciaq̄ propinquos
 Caras, & Aegæi confines æquoris agros:
 Ionie clarasq̄ domos, Lydosq̄ penates,
 Æolidosq̄ & Mysorum quendam inclycarura.
 Hinc Rhetœa iacent Phrygiæ clarissima bello
 Littora, principiumq̄ Propontidis Hellepontus:
 Mox Bithynorum fines, quâ strictior alter
 Bosphorus Euxinum pontum concludit: at ultra
 Paphlagonum tellus coniuncta est Leucosyrorum,
 Cappadocū & Chalybum ferri prægnantibus agris.
 Inde Lycaonia Pisidarumq̄, arua, simulq̄,
 Mæones & Galatæ medios tenuere recessus.
 Verum ea barbarie nunc tam confusa premuntur,
 Vt neque sint noti fines, neque mœnia terris:
 Atque ideo veteres vrbes, & prisca locorum
 Nomina, & insignem quondam celebrabimus Iffum
 Mox intus Cydni diuisam flumine Tharsum,
 Et crassam Soloen Pompei nomine dictam,
 Coryciamq̄, urbem pariter portumq̄, specumq̄,
 Nec procul Apendus ripas tenet Eurymedontis.
 Hic etiam Attalicis colitur vicina colonis*

LIBER

Cynthia Pergensis simul, & Patereus Apollo.
 Inde Crai^q, iugum, nocturne^q igne Chimaram
 Terribilem, & Xanthi flauas linguamus arenas:
 Piscosam^q, Gnidon potius, claram^q sepulchro,
 Urbem Haliacarnassum, & Mausoli nomine regis,
 Egai^q, alias memoremus littoris vrbes:
 Ionice^q, caput gentis, celebrem^q virorum
 Mileton patriam, & Mycales sub rupe Prienem,
 Cum Colophone Ephesum Latoidos ade superbam.
 Hinc Sardi coniuncta tenent vineta Timoli,
 Clazomenæ littus, sinuosos Smyrna recessus.
 Interius Trallis, Philadelphia, Laodicea,
 Pergamus ac Thyatira: sed & clarissima rerum
 Troia sub Idæis radicibus, vnde Scamandri
 De Simeontis aquæ voluuntur in Hellespontum.
 Antandrus posthac subit, in^q Propontidis oris
 Cycicus, extremo^q iacens Nicomedia Ponto.
 Hanc supra ad boream sunt & Chalcedones agri,
 Atque Hæraclæi fines, vbi dicitur olim
 Cerberon Alcides ferro duris^q cathenis
 Ex Acheronte imo superas traxisse sub auras.
 Nicæam Ascanius, sed Prusam illustrat Olympus.
 Inde Cythoriaco cum monte videbis Amastrim,
 Et Teutranteos fines, notam^q Carambin:

Mox^q

T E R T I V S.

Moxq̄ Sinopenſes medijs ſpectantur Amifi
 Partibus, irriguiſq̄ aſſueta Themifcyra campis,
 Hic & Amazonidū prope flumina Thermodoontis
 Caſtra fuiſſe ferunt: extrema in littora Ponti
 Vertice montano Trapeſus incluſa receſſit.
 Interiore Sebaſtopoliſq̄ & Amaſia tractu,
 Ancyra & Iconium, Derbe, cumq̄, vrbibus amplis
 Antiochenorum, vix nota parte coluntur.
 Hic tamen Ægeo curuis illabitur vndis
 Mœander, ſimul & cantu celebrata Cayſtri
 Flumina, Paëtolo coniungitur aurifer Hermus:
 Vorticibusq̄, altis remorata fluenta Cayci,
 Atque alij ſubeunt non parui nominis amnes.
 Parthenius poſthac, & Haly vicinior Iris,
 Sangariusq̄, petunt Euxini littora ponti.

His tamen omiſſis pariles videamus ad ortum
 Armenia tractus, præfecturasq̄, potentes,
 Et Pariedri altos apices, montesq̄, Ceraunos:
 Ulteriusq̄, auro celebratam & vellere Colchin.
 Ad Albanorum medios includit Iberos
 Planicies, ſinem Cyro quæ ducit ab amne,
 Et premit eoas Hircano littore partes.
 Samofata Euphratis ripas, Melitenaq̄, rura,
 Tigranocerta tenet colles, Artaxata campos.

Caspia quæ præceps ad littora fertur Araxes.
 Inde Dioscorias in finibus Heniochorum,
 Mercibus externis & vocum mille figuris
 Inclyta, latifluas despectat Phasidis undas.
 Nec procul Hermonassa vetus, vinclisq; Promethei
 Caucasus, ac niuibus syluisq; grauatus opacis.
 Essedones Colchis accedunt, moxq; Coraxi,
 Cimmericaq; graui pressæ caligine terræ
 Inde Melanchlanis Meotidos accola Sindon
 Iungit laxamatas Scythici probe fluminis oram.
 Quin & Hyperboreos montes, Scythiaq; niualis
 Interiora tenent varia sine limite gentes.
 Prima Arimassorum gryphis inimica propago,
 Finitimi quoque Amazonicæ telluris Alani:
 Adde & Arimphaeos laxartarumq; recessus,
 Hippophagos, Anthropophagosq; Galactophagosq;
 Quiq; intus folijs depectunt vellera Seres:
 Multaq; præterea Scythicæ cognomina gentis,
 Quas procul à Tanai boreali parte iacentes,
 Immensus mediam percurrens asida terram
 Taurus ad extremum discludere dicitur ortum:
 Taurus, qui dites populos terrasq; potentes
 Indorum tepidos late speculatur ad austros.
 Hic iacet emporijs tellus opulenta marinis,

Fertilis

T E R T I V S.

*Fertilis omnigenum rerum: semperque virenti
 Fronde nemus bifera crebros parit arbore fructus,
 Multaque vastarum nutrit portenta ferarum.
 Nullæ illic hyemes: sed sol æstate perenni
 Vicinis radijs vernantia temperat arua.
 Atque ideo multæ gentes & maxima regna,
 Sinarumque solem & Chryse peninsula: sed quis
 Omnia barbarici tractus longeque remoti
 Nomina, tam tenui valeat percurrere versu?
 Indica cis rapidum spaciofo flumine Gangem
 Terra, Palimbotrosque Chelonophagosque colonos,
 Bracmanesque tenet, mox duros Gymnosophistas,
 Bucephalæque vrbis fines, Nysamque superbam,
 Quam Bacchus quondam primis orientis in oris
 Condidit: at Macedo non inferiora reliquit
 Oppida transgrediens armis victricibus Indum.
 Haud procul oceani per littora flexa, Gedrosi.
 Carmani que iacent, & florentissima regna
 Perfidis ulterius Chaldæorumque penates,
 Orchoa, Persepolisque, simulque Hecatompylos vrbes,
 Susarumque arces, Babylonicaque arua coluntur.
 Atque in secessu duplici circumdata tellus
 Equore, Petraeos montes, desertaque passim
 Iugera, felicesque Arabum distinguere campos*

C

Dicitur: hæc Nabateorum procul intus ad ortus,
 Panchæumq; solum Pygmaeorumq; phalanges
 Terribilis gruibus spectat, pinguesq; Sabæos.
 Hæc thuris labrymas, & odores pascit amomi,
 Cinnamaque, custumque simul, casiaq; saporem,
 Et nardi fruticem, ac stillantem cortice myrram,
 Nunc Sarraceni redolentibus undique campis
 Rura tenent, Mechaq; superstitione potentem,
 Atque alias celebres dictis in partibus vrbes.
 Sed nos Hyrcani repetemus littoris oram,
 Assyrios, Medos, Hyrcanorumq; colonos,
 Cyropolimq; arcem, Niniq; ad Tigridis undas
 Mœnia, & Ecbatanis iunctâ Ctesiphonta vetustis,
 Arsaciaque vrbis tractum longeq; remotos
 Baëtorum populos, Paropanisaq; recessus.
 His Arianorum gentes, Parthosque fugaces,
 Sacharumq; domos, Arachosiaq; insuper arua:
 Multaque, si libeat, Latia non cognita lingua
 Oppida, iam dictis poteris coniungere terras.

Africa nunc sequitur feruore notabilis ipso,
 Vasta, minusq; frequens, tantum fœcunda ferarum.
 Interius quâ sol medius nullas iacit umbras,
 Vruntur flammis, siccisq; teguntur arenis
 Desertis tetro serpentum afflamine campi:

Quodq;

T E R T I V S.

Quodque die, solis violento incanduit aestu,
 Humida nox reficit, paribusque refrigerat horis.
 Sed notam Libyci peragrantes littoris oram,
 Solis ab occasu, solis videamus ad ortum,
 Anteiq, domum Tingin, constructaque Mauris
 Oppida, cum stellas humeris Atlanta ferentem:
 Unde Molucha fluit, Maluaq, propinquior unda.
 Hic simul Icosium Cartennaq, arua coluntur,
 Pluresq, indigenis noti cognominis vrbes.
 At Numidas fines praterfluit Amsaga: post quem
 Hipponis gemina Colopisq, videbis vtrinque
 Mœnia, Rusicadaq, solum, sedemque Siphacis
 Longius à pelago Cyrtam, & quos Tabraca cæpos
 Incolit: hinc Vticam & magnæ Carthaginis urbem
 Bragada limitibus nimium discernit iniquis.
 Mox geminae Leptis tractus, Syrtique propinqua
 Clupea cum Taphris, vbi fundit in æquora Triton
 Collectas fluuio ternisq, paludibus undas.
 Hic circum gentes Nasamonum, Punica late
 Terra patet: mirumq, nimis quod inhospita Syrtis
 Littora Lotophagum diris incingit arenis.
 Proximus hinc sequitur Cinyps, araque Philemon:
 Mox ad deuexum penitus Catabathmon habebis.
 Pentapolis tractum, & claram Ptolemaidis urbem

L I B E R

Hesperiam, Arsinoenq^{ue} simul, mediamq^{ue} Cyrenen,
Ammonisq^{ue} domū, & geminam procul intus Oasim:
Marmaridæ posthac passim sine mœnibus vllis
Vilia dispersi subeunt magalia ciues.

Inde Parætonium Mareoticaq^{ue} arua sequuntur,
Cum campis Aegypte tuis, qui littora rubri
Vasta tenent pelagi, longoq^{ue} ex ordine tractu
Aetiopum terris patrium clauduntur ad austrum.

Hic perhibent moles per iugera multa iacentes
Pyramidum celsas superare cacumine nubes.

Hic Psammetichi regis labyrinthius error:

Pluraq^{ue} non minus his extant memoranda, sed vltro
Vrbis Alexandri pariter, veterisq^{ue} Canopi,
Et Pelusiacæ gentis prope littora fines,

Ac procul à pelago celebres recitabimus vrbes:

Antiquæ Memphi iunctam Babylona recentem,

Bubasti, Taneos, claramq^{ue} Hyperionis arcem,

Vermopolinque, Cynônq^{ue} polin: mox deinde videbis.

Intus vbi Nilus Cancrî secat astra, Syenen,

Centifores Thebas, cultamq^{ue} Diospolis aulam,

Et crocodileis exercita Tentyra monstris,

Omnigenumq^{ue} deūm dictis procul oppida terris.

Inde sub Aegypto minus hospita solis ab æstum

Terra iacet campi longe lateq^{ue} patentis,

Monstrorum

T E R T I V S.

Monstrorum domus, & rapidis loca subdita flāmis
 Decolor Aethiopum populus per littora sparsim
 Obtinet ardentem vario cognomine tractus.
 Troglodytarum cultis hac parte cauernis
 Lucifero primi Blemya iunguntur ab ortu.
 Aeth Agisimba procul gelidis discedit ab arctis.
 Atque umbras rerum vicinos iactat in austros.
 Hic memorant Nilum Lunae de montibus ortum,
 Per varios riuos vastosque paludibus auctos,
 Hinc Elephantinamque urbem, lateque patentem
 In medio Meroen concludere: proxima sed post
 Aegyptus latis spaciantem flumine campis
 In pelagus Pharium septena per ostia fundit.
 Interius deserta tenent nudi Garamantes,
 Mox Elephantophagiq, Antropophagiq, feruntur,
 Et Camphasantes timidi, Satyriq, petulci.
 At procul hesperium late per littora tractum
 Atlantesque feri, Getulorumque coloni,
 Nigritaeque habitant, simul & Phaurusia pubes:
 Insuper & plures alibi: sed promptius altis
 Nubibus, & nitidis dederim cognomina stellis,
 Quam totidem populos, linguas, faciesque locorum,
 Regnaque terrarum, cumque ipsis oppida campis,
 Apricos montes, & opacas undique sylvas,

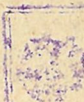
Stagnantesque lacus, & crebri vorticis amnes,
 Littoraque & gratos passim comprehendere portus,
 Has tamen è multis variarum nomine rerum
 Percurri breuiter mixtas regionibus vrbes.
 Quarum pars superest prisco sub nomine, pars est
 Excidijs deleta: locisque manentibus iisdem,
 Per totidem linguas & secula temporis acti
 Nomina diuersis causis mutata feruntur.

Nunc locus oceani, quæ sunt à Gadibus vsque
 Auroram, & totum quæ circumplectitur orbem
 Nereus, æquoreis ambitas dicere terras
 Fluctibus, extremo terrarum fine coluntur
 Cassiteri venæ celebres grauiore metallo
 At procul Hybernis succedunt Anglica regna,
 Littoribus Scotia coniuncta: sed Anglia primam
 Londinum, & claras per littora continet vrbes.
 Orchades hinc multæ numerantur, & vltima Thu-
 Atque in secessu propior Selandia tellus (le.
 Vltior Scythicus boreali frigore pontus
 Horret inaccessus glacie densisque pruinis,
 Multæ autem terræ solis redeuntis ad ortus
 Vndique laudatis habitantur in æquore campis:
 Sed vix nomen habent peregrinis versibus aptum.
 Taprobaneque orbis medium sortita recessum,

Lucibus

T E R T I V S.

Lucibus æquatis depressos conspicit axes.
 Hanc circum oceano variarum altrice ferarum,
 Quin & Erythræo plures memorantur in alto.
 Gorgonis hinc sedes, & inhospita tecta Medusæ
 Hesperio tractu surgunt: mox arua beata,
 Et fortunatæ sparsa sine semine terræ.
 Et etiam ulterius non visa prioribus annis
 Insula, diues opum cultuq; immanis agresti,
 Quam lucri studium, rerumq; cupido nouarum
 Prima sub extremo conspexit sole cadente.
 Illa tamen valeant: iam nunc propiora sequuntur,
 Herculeoque freto positis utrinque columnis,
 Intromissa fluunt per apertas æquora terras,
 Extantesq; vagis campos mirantur in undis.
 In primis Ophiusa mari consurgit Ibero,
 Cumque Ebusitanis Balearica regna colonis,
 Atque aliæ plures passim sine honore iacentes.
 At breuib; spacijs despectat Corsica tellus
 Littora Sardinia: Tyrrhenum deinde per æquor
 Pontia cum Prochyta, Caprea, Planasia: moxq;
 Scylla ferox canibus, simul & Zanclea Charybdis.
 Ausonia Siculaque tenent confinia terre.
 Inde Pithecusa, Lipara & Vulcania, post quas
 Strongyle, & innumera penitus visuntur in alto

ЦТД. ВТА. ЦЕНТРАЛЬНА
 БІБЛІОТЕКА ІСТОРІЧНОЇ
 УКРАЇНИ

L I B E R

Insula: ante alias sed enim præstantior (olim
 Cyclopum Cærerisq; domus) Trinacia montes
 Finibus extremis diuersa per æquora fundit,
 Cumq; Peloriade Libyben, vastumq; Pachynum:
 Interius celebrem flammis viuacibus Ætnam,
 Atq; Erycis templum & claras amplectitur vrbes,
 Messanam, Catinam simul & Megarensia rura,
 Cumq; Syracusis Drepanum, notamq; Panormum,
 Tauromenõ Camerinã, Agraganta, Leontion, Hy-
 Sunt etiã Adriaco Diomedis nomine dictæ. (blã.
 Et quas Ionium late circumfluit æquor,
 Phæacum sedes Corcyra, & littus Echinë
 Insula mox Cephalenorũ, & nemorosa Zacynthus,
 Illustrisq; Ithaca, & Strophades quas dira Celeno,
 Harpyæque aliæ quondam tenuisse feruntur.
 Hinc Theganusa iacet, Venerique dicata Cythera,
 Insuper & Salamis, propiorque Ægina: sed intus
 Myrtoum Sporades fluctu circumsonat æquor
 Nisyron, Olearon, Theram, Melonque rotundam,
 Syron & Hippurim, Patmõ, viridemq; Donyfam:
 Inde Lebynthon & Icariam, sparsasque per altum
 Cycladas, albentemque Paron, planamq; Seriphon,
 Mox Delon Mycone celsa Gyaroque reuinctam,
 Florentemque Cythnon, Sicynon, sacramque Lyæo
 Naxon,

TERTIVS.

Naxō, & hinc Siphnō, & Rhenē, mox Tenō & An-
Separat Aonijs procul hinc Euripus ab oris (drō
Euboicas vrbes, Chalcin, niueamque Caryston,
Ceneique iugum, infidumque Capharea nautis.
Adde tot Ægæo distinctas æquore terras,
Sciathon, & nitidis lætam Peparethon oliuis,
Tum Scopelon, Scyrū, & Vulcani mœnia Lemnum.
Threiciamq̄, Samū, Tenedō, mox Chiō & Imbron.
Et Mytilenæam spacioſo littore Lesbon,
Iunonisque domum, ſed Aſtypaleia rura,
Carpathijque maris Rhodiorum & Apollinis vrbes,
Lindon, Ialyſonque ſimul, veteremq̄, Camiron.
Illustrant etiam Creten hecatompolin vrbes,
Lyctus & hinc Gnoſus, Cydon, Gortina, Lyaſtus,
Atque aliæ, quarum vix nomina nota ſuperſunt:
Ida Iouis cunæ, & Diſtæi culmina montis,
Hiſque Samonion adiunges, Criuque Metopon.
Iſſicus inde ſinus Cypri complectitur vrbes, (lis-
Cū Salamine Paphū, grauidāq̄, Amathunta metal-
Sed quid nota ſequor? multæ ſine lege iacentes
Inſulæ oceano in magno, medioque profundo,
Partim homini cultæ, partim deſerta ferarum
Pascua, neglectis pelagi clauduntur in oris.
Quædam iam celebres, olim ſine nomine terræ

Multarum nec honor priscus, neq; nomen habetur,
Sed libet hoc portu fessas subducere naues.

RVDIMENTORVM COS-
mographicorum Liber IIII.

Postquam præcipuis cali terræque marisque
Partibus inuecti, verboq; creata potenti,
Humanaq; manus monumenta stupemus & artem:
Nunc propiora sequi, mundumq; videre minorem,
Et quicquid propter talem Deus ipse creauit,
Ingeniumque hominis longo quæ reperit usu
Dicere pergemus: superent modo nomina rebus.
Principio terræ dominum, rerumque potentem,
Præstantem specie fortunatumque superni
Numinis aspectu, quamuis damnauerit error
Impius, & diræ subiecit corpora morti:
Non tamen ingenue penitus vestigia formæ,
Nec datæ cesserunt diuinæ semina mentis:
Quæ solus nouit, solus scrutatur ab alto,
Qui regit affectus varios, animisq; vigorem
Suggerit, & corpus magnis virtutibus implet.
At nobis breuiter, quæ sensibus vndique nostris
Occurrunt notæ referentur carmine partes
Corporis & summo quæ sunt à vertice membra.

Sanguis

Q V A R T V S.

Sanguis, adeps, cerebrū & pingui cū carne medulla
 Venarumque via graciles, arteria, nerui,
 Ossaque, membranæ, sudoriferique meatus,
 Et cum visceribus distinctæ in corpore fibra.
 Moxque decus capitis vultus, geminaque lucerna
 Corporis & custos teneræ palpebra pupillæ,
 Occiput atque aures, cilium, caluaria, nasus,
 Maxillæ duplices, & frons sacrata pudori,
 Temporaque & nares, calamistrati que capilli,
 Elatumque supercilium, promissaque barba.
 Mandibulamque tegens mentum, labiumque decorum,
 Os hominis, rostrumque auium, rictusque ferarum.
 Hinc guttur subit, atque imo tonsilla palato,
 Et gula dependens à faucibus, inque recuruis
 Gingiuvis dentes, septæ munimina lingue.
 Affinis iugulo ceruix, collumque superbum,
 Spinaque vertebris toto fortissima dorso,
 Brachia cum scapulis, humerus, manus, vlna, lacer-
 Musculus, axillaque caua, cubiti que sequentes, rus,
 Palmaque cum digitis, index cum pollice, verpus,
 Sinciput atque vterus, cutis, & cum ventre papilla,
 Et ventris medium, atque extremi corporis vngues,
 Hinc laterum robur costæ, præcordia, mammae,
 Intestinorum series, cordis que recessus,

L I B E R

Splen cum felle, iecur, pulmo simul ilia, lumbi,
 Et fons morborum stomachus, vesica, renesque
 Pectora cum pugnibus, & edax cum clunibus alius,
 Mentulaque, & femorum partes cum cruribus: inde
 Vulua, nates, inguen, matrix, præputia, testes.
 Cum genibus tali, & gemino cum poplite sura,
 Plantaque cum pedibus, robustaque tibia, coxa,
 Postremique simul calces, & quicquid in ipso
 Corpore diuersum superest, propriumque ferarum:
 Concha, pilus, squammæ cum pennis, vellera, setæ,
 Ungula, cumque toris palearia, pellis & armi,
 Cornua cum cristis, mox cauda, proboscis & alæ.

Sed dum præcipuos memoramus corporis artus,
 Sensim ad res alias ventum est: pariterque videnda
 Quadrupedum species, seuarumque ordo ferarum,
 Iunctaque reptilium varijs insecta figuris,
 Squammigerumque genus pisces, pictaque volucres:
 Et quicquid natum tellus habet, aer & vnda,
 Atque hominis pedibus subiectum, plurima passim
 Sponte sua confert securæ commoda vitæ.
 Principioque duces, aries & taurus, & hircus,
 Mox equus & mulus, verres, maialis & agnus,
 Inde sues, veruex, cumque agris porcus asellis,
 Lanigerique greges, ouium petulansque capella,

Bubalus

T E R T I V S.

Bubalus ac barrus, vitulus, bos, vacca, caballus,
Capreoli, leporesque leues, & odora canum vis,
Armeniae tigres, iracundi que leones,
Cumque lupis vrsi, lynces, panthera, camelus,
Simius, ichneumon, erinaceus, hinnulus, histrix,
Rhinoceros, elephas, crocodilus, cercopithecus,
Tragelaphusque hippopotamus cum dorcade ceruus,
Saeuus aper, volucresque ibices, pardique feroces,
Syluestresque onagri, vulpes, leopardus & vrus,
Talpaque luce carens, crocuta, sciurus, hyæna,
Castores amphibij, lutrae, damaeque fugaces,
Murilegi feles, sorices cum muribus atque
Mustelis, glires, viuerra, cuniculus, haedus:
Ignotaeque aliae species atque ora ferarum,
Quae passim varius sine nomine procreat orbis.
Corporis exigua sunt & quae mole feruntur,
Fucus iners, apiumque genus, vespæque nocentes,
Infestumque crabro pecus, atque infestius aestrum,
Musca, culex, bruchus, cynomya, teredo, locusta,
Atque hyemis formica memor, segnisque cicada,
Blattaque, papilio, tineæ, & cum cimice bombyx,
Pyrausta simul & nitidis lampyrides alis,
Curgulio, campe, conuoluulus atque cerastes,
Hinc eruca pulex, & amica cruoris hirudo,

L I B E R

Stellio, lumbricus, scarabæus, araneus, aspis;
Scorpius, aspectuq, nocens basiliscus, echidna,
Cochlea, & infestus serpens, buprestis & hydrus,
Tum domiporta subit testudo, lacerta, dracones,
Tipula, rana, grauis bufo, salamandra, rubeta,
Cantharis ac limax, scolopendra, phalangia, gryllus.
Quin etiam liquidis quaedam pascuntur in vndis,
Ostrea cum conchis, cancer cum murice, perca,
Cetus, amansq, hominis delphinus, phoca, balena,
Versicolor polypus, cum passere salpa marino,
Carpio cum scombris, & cum torpedine rhombus,
Cumque halece scarus, murenaq, sepia, salmo,
Gobius, auratæque, acipenser, mena, silurus,
Tymnus & anguille, canis, & cū mugilæ congrus;
Hinc lupus ac barbo, mulusque, echeneis, hirundo,
Quique ferunt alijs accepta vocabula rebus;
Inde genus volucrum cælo quod gaudet aperto;
Anser, anas, perdix, turdus, gallina, palumbes,
Nisus & accipiter, motacilla, monedula, miluus;
Psittacus hinc sequitur, pictisq, nitentia pennis
Corpora pauonum, phasianus, turtur, hirundo,
Vocales merulæ, fringillaq, frigore gaudens,
Regulus, halcyonesq, & sturnus, alauda, coturnix,
Attagen atque apodes, philomelaq, passer, acanthis;
Pica

Q V A R T V S.

Pica loquax, aquilaq; leues, & garrula cornix,
 Graculus & picus, cuculus, curruca, columba,
 Gryphes hyperborei, phœnix simul ardea, cygnus.
 Struthius ac falco, & cum porphyrione pygargus,
 Aeriâque grues, longoque ciconia rostro:

Hinc fulica atque parix, vultur, ficedula, mergus,
 Et cristatus epops, ibisque infesta colubris,
 Noctuaq; & meropes, bubo funestus, & ortus,
 Nycticorax, vlula, strix, vespertilio, coruus,
 Quæque locis alio viuunt sub sole remotis,
 Et peregrina tenent cognomina. Protinus illis
 Quicquid in Alcinoi syluis, & Adonidis hortis
 Crescit, hamadryadum saltus, viridesq; napæas,
 Et quas immenso tellus producit in orbe,
 Vallibus aut campis fluuijsq; & montibus altis,
 Per varias species nectemus in ordine plantas.

Primaq; citr^o adest, mox cedr^o & innuba laurus,
 Hinc acer & ficus, pinguesque sequuntur oliua,
 Pampineæ vites, & amictæ vitibus vlmi,
 Persicus atque pinus, sambucus, amygdalus, ornus,
 Sacra Ioui quercus, frondosaq; tegmine fagus,
 Castaneaque simul coryli, patulaq; iuglandes,
 Bdellia, lentiscus, fructuq; onerata rubenti
 Arbutus, & lente victoris præmia palma,

Populus & præcox cerasus, nodosaque cornus,
 Et platani steriles, curvataque glandibus ilex,
 Hinc abies, pinusque virens, labrusca, cupressus,
 Esculus ac tedæ pingues, ferulaque minaces,
 Molle filer, piceæ, malus, terebinthus: at inde
 Taxus & amnicolæ salices, lentæque genistæ,
 Mespilus & morus, larix, oleaster, arundo:
 Mox hebenus, lotusque & spinis prunus acutis,
 Et cum iuniperis cytisi, fatuaque marisca:
 Hinc tiliæ molles, & fraxinus utilis hastis,
 Horrentesque rubi, simul & viburna, chamædryis,
 Cum rusco sorbus, cum spino myrtus & alnus,
 Perpetuoque virens buxus, tenuesque myricæ:
 Milleque pomorum species, quibus optima tellus
 Expromit varios ima radice saporis,
 Cum nucleis resnam, & maturo semina fructu,
 Cumque acinis baccas, glandesque, vuasque, nucesque,
 Hinc frutices simul & nitidæ cum floribus herbe,
 Balsama cum casia, thus, myrraque, nardus, amomum,
 Acacia & moli, mox dira aconita sequuntur,
 Narcissus, viola, & nimium rosa plena pudoris,
 Caucalis, cenanthe, rododaphne & amaracus, iris,
 Acorus, hyssopusque, althæa, lauendula, caltha,
 Fœniculumque anisumque chelidoniumque crocumque,
 Rugosum

Q V A R T V S.

Rugosum piper, & pallentis grana cumini,
 Et cum lactucis caryophylla, zingiber: inde
 Ozima chærephylumq̄, immortalesq̄, amaranthi,
 Et satureia thymi referens thymbraeq̄, saporem,
 Salvia, dictamnus, blittum, colocasia, sandyx,
 Peucedanumq̄, apiumq̄, melanthia, petroselinum,
 Ambrosia, & baccæ semper frondentis acanthi,
 Capparis & tristes inulæ, corruda sinapis,
 Artemidisq̄, chamæpidiosq̄, atque achrados herbæ,
 Allia cum cepis, coriandra, papauer, anethum,
 Corchorus in lachanis, carex, absinthia, spelta,
 Rutaq̄, serpillumq̄, & suaue rubens hyacinthus,
 Silphion, andrachne, raphanus, nasturtia, caules,
 Brassica cum rapis, cyperus, spinachia, porrum,
 Pisa, fabæ, ciceres, reliquiq̄, leguminis ordo,
 Ordeaq̄, & milium, far, chondrus, auena, siligo,
 Infelix lolium, viciæ, tristisq̄, lupinus,
 Triticæ messes, & humi nascentia fraga,
 Cum scænugræco staphylinus, aristolochia:
 Hinc eruca salax, scolymus, satyriq̄, gemelli,
 Marrubiū, panicumq̄, & hyoscyamus, sagapenum,
 Lapsana, verbascum, plantago, anchusa, simulq̄,
 Esula cum betis, solanum, stychnus, oryza,
 Lilia, mentastrumq̄, euphorbia, centaurea,

D

L I B E R

Abrotanum, seseli, mox & cynoglossa sequuntur,
 Aphodelus, smilax, eryngion, enneaphyllon,
 Pulegij, nepeta simul & borraginis herba,
 Bettonica & scandix, muscus cum rore marino,
 Inde meliphyllon, panaces, scammonia, scilla,
 Solsequiū, graueolens cunila, ac verbenā, pyrstrū,
 Hellenium, lupulus, buglossa, filix, adiantum,
 Errantes hederā, lapathus cum baccare, malua,
 Mentā, leonpodion, lentes, nineumq; ligustrum,
 Cum rutilis ebuli baccis, melilotus, hibiscus,
 Intybus atque atriplex, boletus, tubera, fungi,
 Asparagi, pepones, bulbi, gelidusq; citrullus,
 Et tenero cucumis, longoq; cucurbita collo,
 Saxifraga, vrganum, mox glycyrriza, melones,
 Granaq; peonia, vacinia, costus, aizon,
 Anthemis, & viscum quod non sua seminat arbor,
 Ptisana, symphytonq; cichorea, myriophyllon,
 Clematis atq; aloe, ladanū, hypericonq; foratum,
 Hinc sifer, helleborusq; duplex, & noxia succo
 Galbana, lonchitis, mox camphora, tithymallusq;
 Mandragoraq; simul flores & mæsta cicuta,
 Spinaq; cum rusco, paliurus, lappa, triphyllon,
 Carduus ac tribulus, rhamnusq; urtica, faselus,
 Cum pentaphyllo salianca, dracunculus: inde

Cannabis

Cannibus & spartū, linumq̄, anagyris & eruū,
 Iuncus cum scirpo, simul vlua, papyrus & alga,
 Stirps, radix, folium, flores cum cortice, rami,
 Spicaq̄, cum siliquis, stipulaq̄, & culmus, arista,
 Sed quis cunctarum vires & nomina verbis
 Explicet, aut possit totidem discernere formas?
 Cum plures herbæ quàm nomina: proinde relictis,
 Naturæ rebus, magis explorata sequemur.

Atque magistratus dicemus & officiorum
 Nomina, & artificum diuersas ordine sectas,
 Archiduces, comites, celsum cum principe regem,
 Induperatorem, chiliarchon, & inde tribunum,
 Hinc subit inuicti miles cum cæsaris armis,
 Satrapa, præfectus, gemino cum consule quæstor,
 Mox proconsul, eques, vexilliferumque secuti
 Cum ducibus, præco, legatus, scriba, satellites,
 Aedilis, prætor, iudex, equitumque magister,
 Interrex, censorque grauis, sanctusque senatus,
 Patricioque simul cum dictatore decani.
 Carnifici iunctus centurio, lictor & augur,
 Pontificumque grauis fido cum præside cætus.
 Ianitor atque vigil, cumque ædituente sacerdos.
 Sunt etiam variæ famosi nominis artes,
 Quas quis vel casu, quel quas ratione secutas:

Hinc professorum venit longissimus ordo,
 Grammaticus, rhetor, dialecticus, inde sopsista,
 Astrologus, geometra simul, iurisque peritus,
 Philosophus, medicus, post musicus atque poeta,
 Cumque mathematico socius chirurgus, & acri
 Physicus ingenio, vates, phonascus, aliptes,
 Tibicen, historicus, phrygio, tractator arithmi,
 Bibliopola simul sculptor, cocus, archimagirus,
 Chalcographus, solers pictor, presagus aruspex.
 Inde propola venit pariter cum litis amante
 Causidico, post hunc fidicen, vespillo, gusque
 Pannifices, fullo, tubicen, figulus que sequuntur,
 Institor, aurifices, mercator, pharmacopola,
 Mox lapicida, faber, cytharædus, pellio, textor,
 Cumque trapezitis, fusor, gemmarius: inde
 Vinitor, herbarum legulus, factorque papyri,
 Athleta, pugiles, & cum cursore probatus
 Schænobates, tonsor, chartarius & gladiator,
 Quique simul statuas, unguentaque, cribraque, seillas,
 Carbonesque solent & vitra parare, quibusque
 Bractea, marsupium, pariter cimenta, sagittæ,
 Plaustraque, carpentumque, dedisse vocabula constat.
 Funificesque simul sutor, coriarius: & mox
 Oeconomus, lanus, pincernaque, & architriclinus.

Pistor.

Q V A R T V S.

Pistor, & hinc molitor, mensarius, & publicanus:
 Tum gladiatorum opifex, & notior hospite caupo,
 Nauta simulq̄, agilis remex, auriga victor,
 Agricola atque olitor, piscator, villicus, auceps,
 Hinc durus messor, tornarius, histrio, sartor,
 Mulio & ægonomus, venator, fossor, agaso,
 Pastor & v̄pilo, mox bubsequa, magno, subulcus.
 Inde gradus veniunt, & iuncti sanguine cœtus,
 Agnati pariter cognatorumq̄ propago,
 Affinis, coniunx v̄xor, procus atque maritus,
 Cum socero, sponsusq̄, gener, socrusque, nurusque,
 Sobrini, patruusque grauis, geminiq̄e parentes
 Cum genitrice pater, matertera, consobrini,
 Germanique simul fratres, grataeque sorores:
 Hinc patruelis adest, natiq̄e simulq̄e nepotes,
 Mox & auus proauusque & auūculus atq̄ gemelli,
 Fratris cum leuiro, iunctusque sororius: inde
 Vitricus, atque audax sequitur cum glorie nouerca.
 Priuignus pariterq̄, amita atq̄, amitinus: at ultra
 Patronusque reusque cliens, testator & hæres,
 Et cum legitimo paruus tutore pupillus.

Nunc simul ingenijs clarorum inuenta virorum
 Instrumenta, operum varius quæ postulat usus:
 Et structurarum partes, luxusque regentis

Corpus & escarum percurreret nomina carmen.
 Quanquam hæc de multis sint pauca vocabula rebus:
 Mensa, tripos, flabrum, catinus, scutella, canistrum,
 Urceus ac scyphus, mox amphora, cantarus, urna,
 Olla, lebes, cacabus, discus, sartago, patella,
 Arca, lagena, cadusq; & cocta fidelia limo,
 Libra, calix, modius, crater, lanx, quadra, salinum,
 Pocula cum calathis, gutturnia, peluis, amussis,
 Et cum pistillo mortaria, follis, ahenum,
 Fuscina, marsupium, & firmis carchesion ansis:
 Inde veru, coclear, chytropus, mantile, paropsis,
 Cupaque cum loculis, cyathi, pateraëque capaces:
 Mox infundibulum, culter, craticula, funda,
 Mappa simulq; abacus, lychnus, cū forfice, cribrum,
 Atque Cytoriaca plene cum pyxide cista,
 Tessera cum talis, agilis pila, deinde fritillus,
 Tibia, testudo, cythara, tuba, fistula, plectrum,
 Dux laterna, via, speculum, candelabra, fistrum,
 Stragula, lodices, lectus, substrataq; mollis
 Culcitra, pulvinar, cunabula, sponda, scabellum,
 Scrinia cervical, iunctisque aulea tapetis,
 Circinus, ampulla: mox dentiscalpia, corbes,
 Antlia, rastelli, multrale, catena, batillum,
 Fusus, verticulumq; colus, glomus, annulus, orbis,
 Filaq;

Q V A R T V S.

*Filaq̄, pecten, acus, simul addita licia tela,
 Hinc dolabra, lima, cum forcipe, malleus, incus,
 Ascia cum terebro, cuneus cum cote securis:
 Tum runcina, scopæ, fabrilia scalpra, dolones,
 Torcular, & prælum, ac dentata lamina serræ,
 Sarcula, ventilabrũ, & triplici cum falce bidentes,
 Carpentum, temo, currus, rota, vomis, aratrum,
 Arbutæ crates, & mystica vannus Iachi,
 Stiuaq̄ cum radijs, buris, ligo, canthus & axis:
 Hinc saccus, dolium, contextaq̄, fiscina virga.
 Gausape, mox restis, pluteus, lectica, cylindrus,
 Tribulaq̄, traheaq̄, & iniquo pondere rastri,
 Sella quoq̄ & phalera, strigiles, furcaq̄, bicornes,
 Calcar cum stimulis, & ephippia, frena capistrum,
 Retia, muscipulaq̄, amites, pedicæ, atque matellæ,
 Verriculumq̄, auidisq̄, voratus piscibus hamus,
 Hastaq̄ cum clipeo, gladius, vagina, bipennis,
 Calua, simulq̄, arcus, & plena pharetra sagittis,
 Pugio, bombardæ, catapulta, balista, flagellum,
 Mantica, malluiũ, trochus atq̄, nouacula, parma.
 His quoque diuersæ succedunt ordine partes,
 Edibus in cunctis quæ plus uel minus uel struuntur:
 Porticus, aula, domus: pauimentum, limina, postes,
 Ostia, vestibulum, & bifores cum cardine valuæ.*

*Atria, triclinium, puteus, cœnacula, scamnum,
 Cum locuplete penu stabulum, vinaria, cellæ,
 Hinc hypocausta, bases, camera, celsæq; columnæ,
 Iunctaq; cum caueis apotheca, cubilia, fornix,
 Carcer, & effosso, deducta cloaca canali:
 Inde peristylum, testudo, gynæcion, antes,
 Cum fundamento paries, laquearia, portæ,
 Ianua, & interior postica, fenestra, lucanar,
 Pessulus atque seræ, clauessq;, repagula, vectes,
 Pergula, scala, gradus, podium, præsepe, caminus,
 Moxq; culina, focus, fornax, sumaria, furnus,
 Hortus & impluuium, granaria, balnea, turres,
 Area, protectum simul & subgrundia, culmen,
 Scandula cū trabibus, tegulæq; & tignus, & imbrex,
 Horrea, cancelli, & summi fastigia tecti.*

*Sunt etiam nauis partes, & multa suppellex,
 Malus, & antennæ transuersis cornibus, vnde
 Carbasæ dependent, remi, crassiq; rudentes,
 Transtrorum series, pariterq; harpago, carina,
 Ancora cum rostro proræ, fixusq; repandis
 Puppibus & certo reclus moderamine clauus.*

*Indumenta simul vario confecta labore,
 Pellibus & pannis, de bombyce, vellere, lino:
 Purpura, pelliciumq;, chlamys, toga, penula, sindon,
 Pallia,*

Q V A R T V S.

Pallia, diplois, strophium, multicia, peplum,
 Hinc tunicis manica sunt, & redimicula mitris:
 Byssus ad hæc, & cum lato sudaria clauo,
 Infulaq; & regale decus diadema sequuntur,
 Bullaq; & interula, stola, flammea, vitta, lacerua,
 Cingulus & caligæ, braccæ, prætexta, tiaræ,
 Baltheus ac thorax, galeæ mox fibula, cestus,
 Fascia, ciliciumq; & prodigiosa cuculla,
 Fimbria, reticulum, chirotheca, monilia, palla,
 Sandalium, torques, tremulaq; in vertice crista,
 Supparus atque sagum, loricaq; limbus, abolla,
 Centones, trabeæ, cum cyclade, læna, calyptra,
 Palludamentum, femoralia, bardocucullus,
 Calceus, atque ocreæ, conus, pileusq; galerus,
 Cum soleis, crepida, socci, celsiq; coturni.

Sunt etiam omnigenum delectamenta ciborum,
 Siue ea dura fames reperit, siue ipsa voluptas:
 Panis & intritum, simul & bellaria, pultes,
 Assaq; cum frixa atq; elixa carne, medulla,
 Condimenta salis, mox & prædulcia mella,
 Saccaron, offa, garum, tucceta, tomacla, polenta
 Cum pulpamento, scriblita, botellus, & ouum,
 Artocreaq; fauusq; recens, obsonia, manna,
 Pappaq; farcimen, petaso, placenta, butyrum,

Durati sale terga suis, cum sumine, perna,
 Caseus, isicium, succida, deinde minuta,
 Castaneæq, nucesq, & suaue rubentia mala.
 Hisq, epulis grati miscentur saepe liquores,
 Hydromel, & mulsum, ceruisia, nectar, acerum,
 Potus aquæ, zythum, cum succo pinguis oliui,
 Cumq, mero vinum dilutum, ac defruta, mustum,
 Hinc muria latices, & optimi copia lactis,
 Vile serum, vappaq, stupor, siceræq, sapes.

Verum hæ humanæ diuis concessa saluti,
 Morborum ingenti contra pensantur aceruo:
 Quos tandem pariunt vitiati in corpore primum
 Quatuor humores, cholera & cū sanguine phlegma
 Atque meclancholia: & rerum peruersus abusus.
 Nanque aer, cibus & potus, motusq, quiesq,
 Somnus & excubia, replendiq, insuper ordo,
 Affectusq, animi, multum dominantur vtranque
 In partem, & prauo generant moderamine morbos:
 Qui partim chronici, partim nominatur acuti.
 Hinc tussis, spasmus, tetanus, dyspnœa, catarrus,
 Vulua, singultusq, & cum rauedine rheuma,
 Strumaq, cum gibbo, sycosis, verruca, cicatrix,
 Vomica, lichenes, varix, glaucoma, parotis,
 Et cum furfuribus, cumq, intertrigine scyrrus,

Lentigo

Q V A R T V S.

Lentigo ac scabies, & cum porrigine psora,
 Phthiriasisq̄, scantes, furunculus, inq̄, petigo,
 Et quæ vicini corpus contagia ledunt,
 Mydriasisq̄, simul madarasis, opisthotonosq̄,
 Polypus & graueolens oxæna, grauisq̄, coryza:
 Hinc & alopeciam sequitur, cephalæa, veterinus,
 Leucoma, ægilops, ophthalmia, branchus & aphtha,
 Trichiasis, vitiligo, simulq̄, scotoma, synanche,
 Et tactu mentagra nocens, epinyctis & alphas,
 Phthisis, erysipelas, anorexia, syncope & asthma:
 Moxq̄, paronychiæ morbo subit algos odonton,
 Hemicræna grauis, manuum nodosa chiragra,
 Lepra, elephantiasis, cancer, gangræna, parulis,
 Hernia, prurigo, rhagades, tumidaq̄, mariscæ:
 Inde gonorrhœæ labès, stranguria, & horror,
 Ischias, arthritis, phagedæna, podagra, marasmus:
 Tum, dysenteria fluxus, & tormina ventris.
 Cumq̄, diarrœa, lienteria, atque tenasmus,
 Icterus, ascites, simul hæmorrois, & hydrops,
 Bulimus, & languens dispepsia, calcalus, ichor,
 Colica, lithiasis, dysuria, mox diabetes,
 Cumque priapismo, bubon obscœnus: at inde
 Celiacus morbus, pleuritis, & enterocele,
 Cardiacusq̄, dolor, tonsilla, nephritis & anthrax,

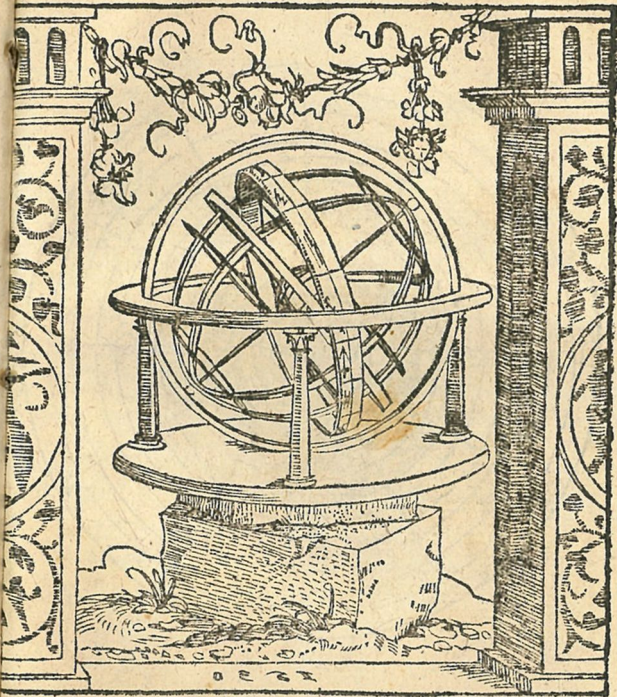
LIB. QVARTVS.

*Incubus, hydrophobus, raptæq; epilepsia mentis,
 Quem morbū herculeū dicunt, sacrumq; caducumque
 Infaustum inter suffragia committialem,
 Nec paralysis abest, pariterque epidemica pestis,
 Ecstasis, & mania furor, atq; insana phrenitis.
 Ileos, abscessusq; graues, apoplexia morbus
 Sonticus: hinc herpes, & condyloma sequuntur,
 Exanthema, simulq; oscedo, cachexia, phlegmon,
 Pulmonis spenisq; labor, cephalalgia: febres,
 Hætica cum putrida, tritæa, & ephemera, caudson,
 Quartana atque aliæ, quarum discrimina nouit,
 Qui solus mundi cunctas speculatur abyssos,
 At nos chiliadas rerum numerare parati,
 Vocibus in medio priuamur: nec tamen ista
 Nomina cum proprijs pigeat perdiscere rebus.
 Cætera quæ restant, nec sunt numerata sub istis
 Versibus, explebunt doctorum scripta virorum,
 Nos quoque difficili functi mea musa labore,
 Cum percussa graui premerentur pectora fluctu,
 Arma inter media, & rabiosam demonis iram:
 Carmina nunc alios potius cantare sinamus.*

F I N I S.

CIRCULI SPHAERAE

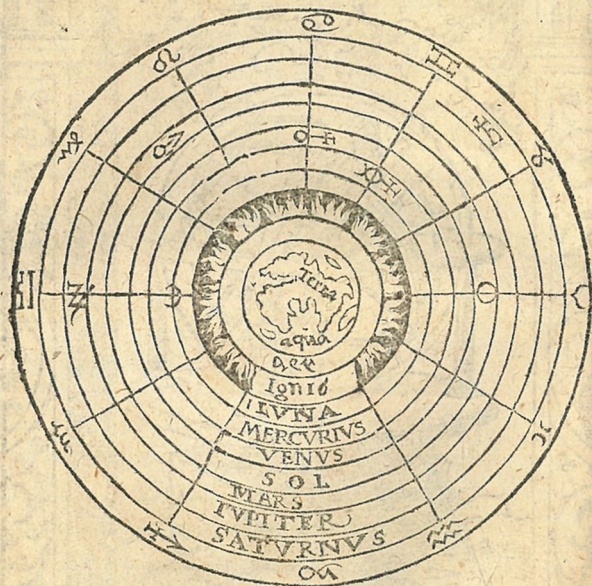
CVM V. ZONIS.

2

ORDO PLANETARVM

CVM ASPECTIBVS.

REGIONES ET NOMINA
VENTORVM.

SEPTENTRIO.

Θρασκήας
Circius

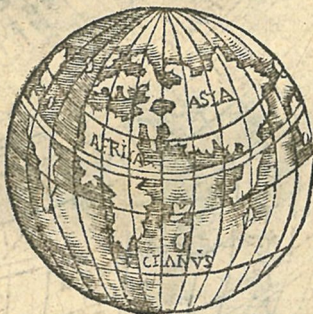
Απάρκτιας
Septentrionarius
Nord.

Βορέας
Aquilò

Αργέσους
Caurus

Ζέφυρος
Fauonius
Vuest.

Λίψ
Africus

Καικίας
Hellespötius

Απηνλιώτης
Subsolanus
Ost.

Εὐρο
Vulturinus

Λιβόνιος

Νότος
Auster.
Sud.

Εὐρόνοος

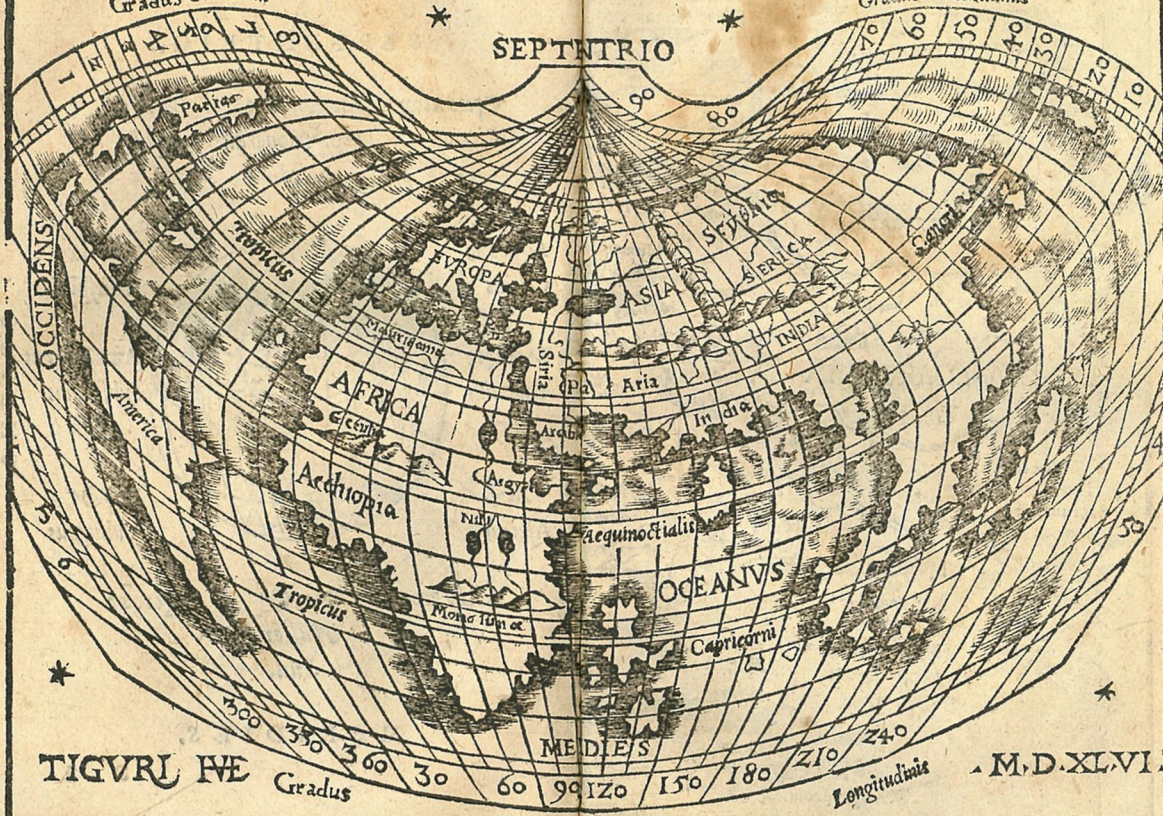
MERIDIES.

VNIVERSALIS COSMOGRAPHIA

Gradius Climatum

Gradius Latitudinis

SEPTENTRIO

TIGVRI VNE

Gradius

Longitudinis

M.D.XLVI.

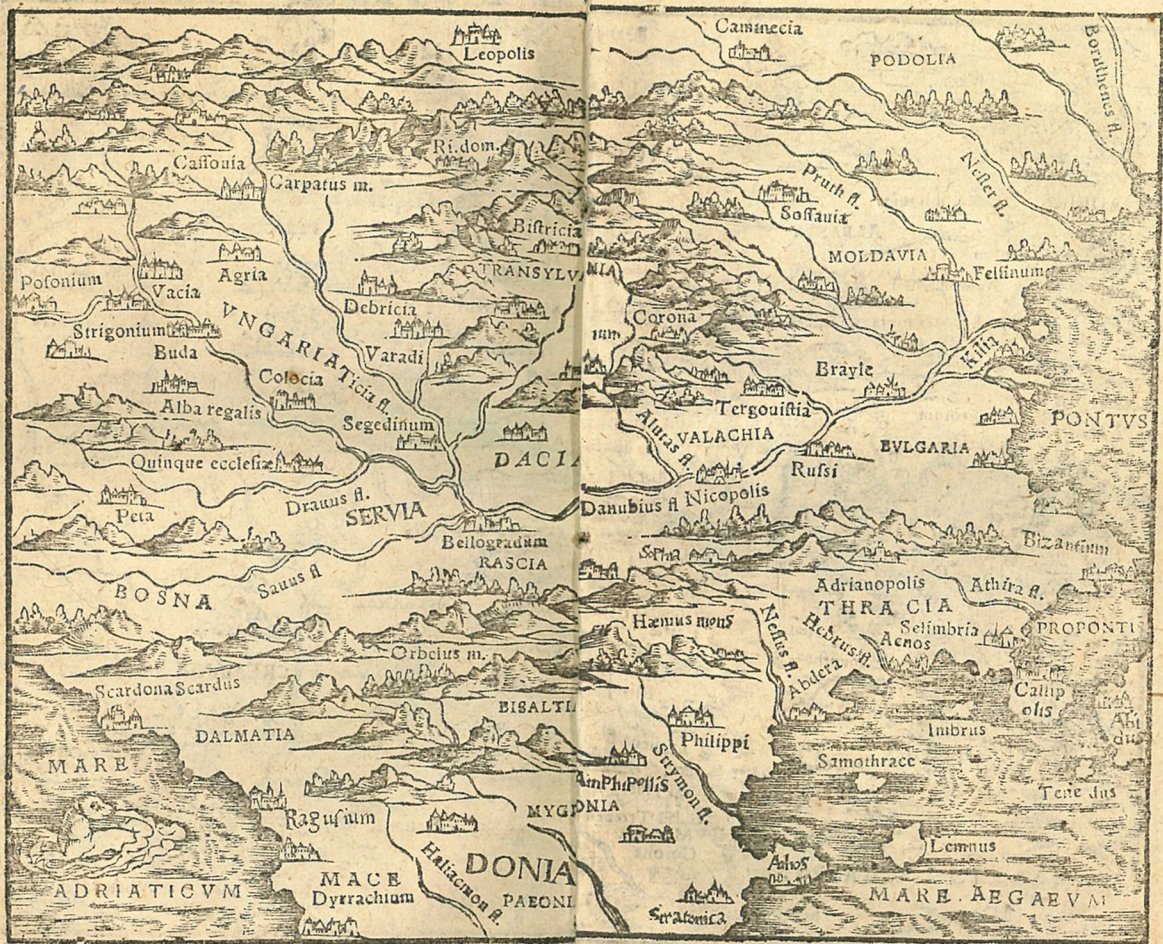

b

a b

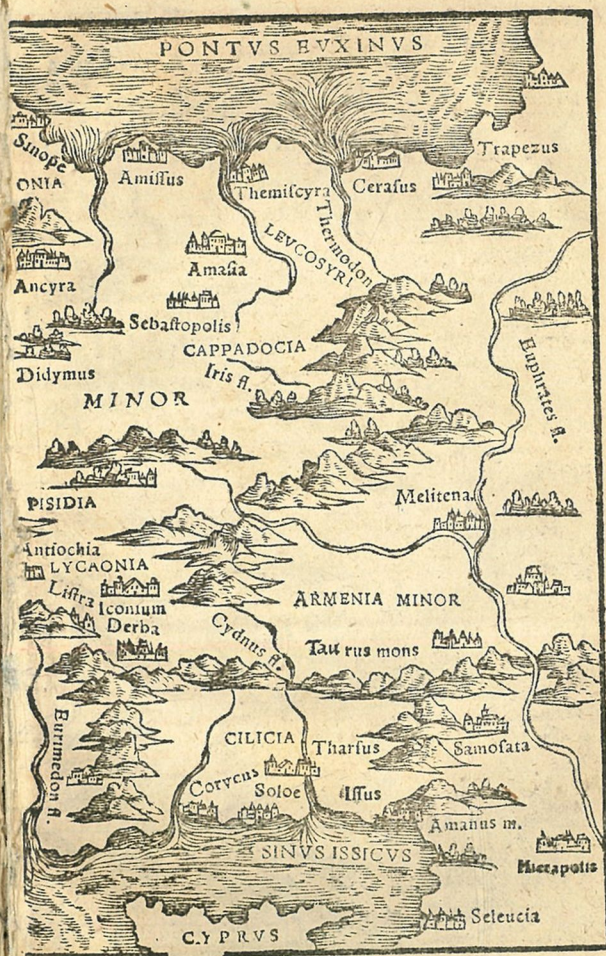
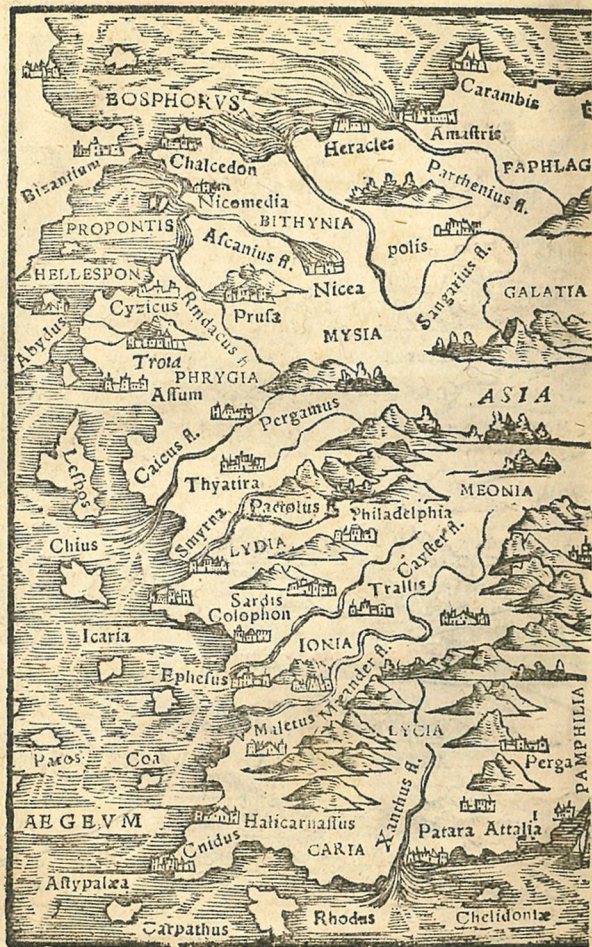

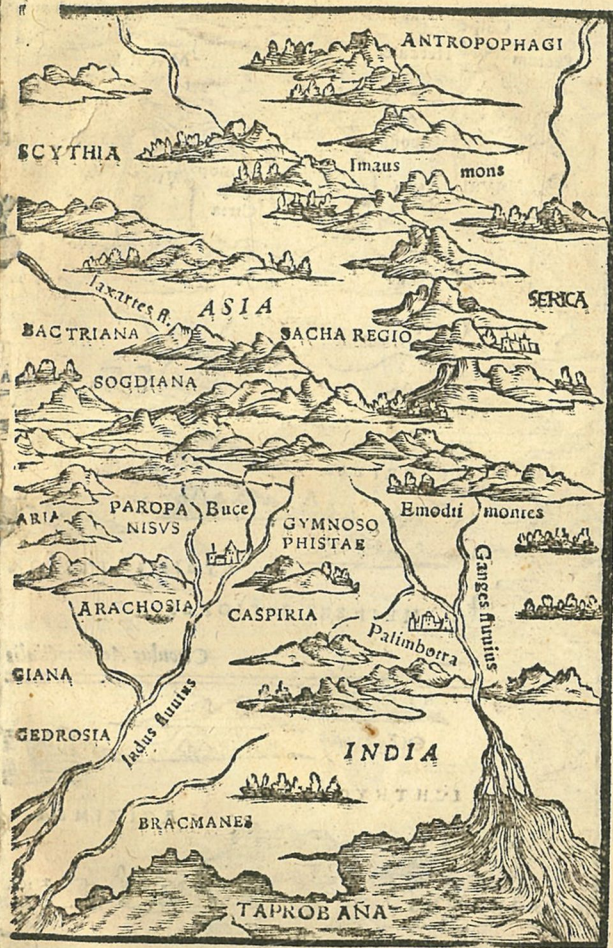

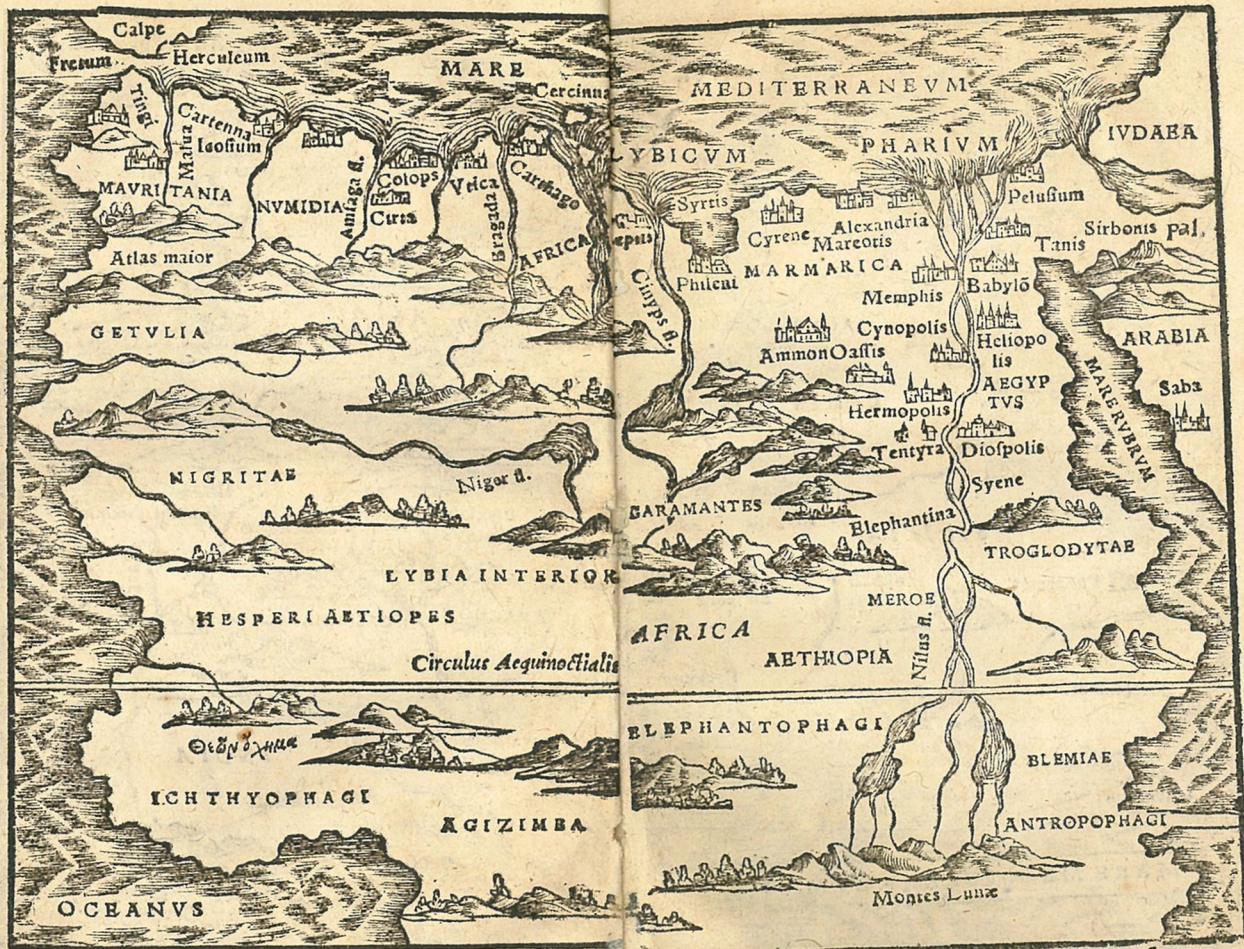

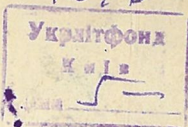

2 d

Служба
Мадрид

4246

8 хч 67

